

Mogu li novinari i doktori zajedno?

Izgleda da mogu, barem tri dana godišnje u Motovunu

U okviru Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja već godinama ide tečaj Mediji i zdravlje. U samom početku Gordana Pavle-ković, jedna od vodećih stručnjaka za zdravstvenu komunikaciju, uspostavila je tečaj i odredila konceptualni okvir koji se tijekom godina razvijao i mijenjao. Trio mladih snaga, Tea Vukušić-Rukavina, Ognjen Brborović i Mario Harapin kao direktori tečaja u zadnjih pet godina uspjeli su postići prepoznatljivost i postaviti tečaj na središnje mjesto svakom zdravstvenom djelatniku koji komunicira s medijima, neovisno da li je ravnatelj, političar, sindikalni povjerenik ili farmaceut. Organizatori tečaja su Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", Hrvatska mreža zdravih gradova i Zbor zdravstvenih i medicinskih novinara Hrvatskog novinarskog društva.

Naša je misija jednostavna, unaprijediti komunikaciju između medija i zdravstvene struke, a cilj definiramo svake godine ovisno o trenutačnoj situaciji i širem okruženju. Godine 2002. započeli smo našu suradnju upravo nakon afere Baxter s naglaskom na kriznom komuniciranju, istoj se temi vratili 2003. godine s pokušajem kreiranja komunikacijskih smjernica u kriznim situacijama. Godine 2004. posvetili smo se temi vjerodostojnosti informacija u zdravstvu, 2005. godine raspravljali smo o pogreškama (i novinara i zdravstvenih djelatnika), a 2006. godine upravo na našem tečaju javnosti je predstavljena nova reforma zdravstva kroz izmjene nekoliko ključnih zdravstvenih zakona; Zakona o osnovnom i dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju te Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

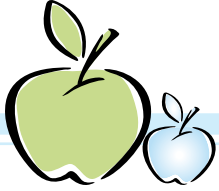

Svake se godine na našem tečaju okupljaju svi novinari u Hrvatskoj koji prate zdravstvo te liječnici, ministri, ravnatelji bolnica, predstavnici farmaceutskih korporacija, ali i predstavnici nevladinih udruga koji se bave zdravljem i zdravstvom. I inače je svjetski kuriozitet da se zdravstvena struka sastaje s medijima i u neformalnom okruženju radi na zajedničkim programima (budući da se u realnom svijetu uglavnom susreću oko zdravstvenih skandala kada se nalaze na "sukobljenim" stranama) no mi uspijevamo već niz godina u tome naumu. Upravo zato, tečaj Mediji i zdravlje ima go-

tovo kulturni status među sudionicima koji nakon jednog posjeta gotovo da nikad više ne propuštaju priliku vratiti se u Motovun i doći na tečaj. Djelomično zato što je priroda i arhitektura Istre i Motovuna toliko čarobna da svi s lakoćom zaborave sukobe i nape-tosti koji ih prate ostatak godine. Upravo komunikacija tj. unapređenje komunikacije između dvije vrlo često oprečne strane je bit svega i smisao postojanja tečaja Mediji i zdravlje. Također, ovim putem pokušavamo osvijestiti važnost i značenje komunikacije u promicanju zdravlja, te utvrditi kako putem medija relevantne, znanstveno utemeljene, etične i pouzdane informacije o zdravlju učiniti dostupnima i razumljivima širokoj javnosti.

Iskustva proteklih pet godina organizacije našeg tečaja, u suradnji sa Zborom zdravstvenih i medicinskih novinara Hrvatskog novinarskog društva, upravo potvrđuju našu tezu da je komunikacija neophodna, te da (pre)često problemi i nastaju ukoliko se određene situacije sagledavaju samo iz jedne perspektive. Zajednički rad i druženje novinara i zdravstvenih djelatnika omogućava bolje upoznavanje i razumijevanje. Jedan od najzanimljivijih primjera svakako je radionica 2002. godine sa zamjenom uloga, kada su tijekom konferencije za novinstvo novinari glumili doktore, a doktori novinare. Ni jedni niti drugi nisu se ugodno osjećali u "novoj koži", te su upravo kroz novodoživljeno iskustvo bili svjesniji zahtjeva i obveza svake od struka. Tečaj 2007. godine svaka-

Teme tečaja Mediji i zdravlje

- 1994. – Strategija komuniciranja za promicanje zdravlja: kako koristiti medije u svrhu promicanja zdravlja
- 1995. – Strategije komuniciranja: tehnike umrežavanja
- 2000. – Uloga europske (i hrvatske) zdravstvene komunikacijske mreže u procesu unapređenja suradnje između medijskih eksperata i zdravstvenih profesionalaca
- 2001. – Mogućnosti suradnje između komunikacijskih eksperata i zdravstvenih profesionalaca u zemljama pakta o stabilnosti
- 2002. – Rješenja za krizne situacije
- 2003. – Komunikacija u kriznim situacijama
- 2004. – Vjerodostojnost informacija u zdravstvu
- 2005. – Pogreške u novinarstvu i zdravstvu
- 2006. – Cijena zdravlja
- 2007. – Politička bitka za zdravlje

ko je obilježila dvosatna rasprava o Strategiji zdravstva Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, tijekom koje je ministar doc. dr. Neven Ljubičić neumorno odgovarao na brojna pitanja i komentare.

S obzirom na to da želimo svake godine tečaj unaprijediti i uskladiti temu s aktualnostima, ovogodišnji tečaj nazvan je Politička bitka za zdravlje. Nacionalni parlamentarni izbori održat će se u studenome 2007. godine, a u jeku predizborne kampanje na tečaj Mediji i zdravlje doći će predstavnici

parlamentarnih stranaka te predstaviti stranačke programe vezane za zdravstvo i sukobiti vlastite koncepcije sustava na okruglom stolu koji će uslijediti. U okruženju srednjovjekovnog gradića u Istri sudionici će moći iz prve ruke doznati koje promjene predlažu stranački čelnici i jesu li iznesene vizije zdravstvenog sustava održive, isplative, za djelatnike i korisnike prihvatljive, odnosno jesu li restriktivne ili razvojne.

Nedostaje li Hrvatskoj vizije i ekspertize u zdravstvenoj politici? Jesu li mediji krivci za

pružanje nedovoljno prostora pitanjima vezanim za sustav zdravstva? Jesu li građani nezainteresirani za zdravstvo, željni samo spektakla u medijima? Jesu li javnozdravstveni eksperti dovoljno prominentni u iznošenju nepravilnosti i predlaganju rješenja? Ovogodišnji tečaj Mediji i zdravlje pokušat će pružiti odgovor na pitanja koja se tiču zdravstvene politike, točnije stranačke zdravstvene politike.

Brojni loši primjeri pokazuju da je na području unapređenja komunikacije između medija i zdravstvene struke potrebno još puno truda, rada i dobre volje dviju strana koje su toliko vezane zajedničkim interesima. S druge strane, brojni dobri primjeri i zaključci postali su dio kolektivne memorije polaznika tečaja i neprimjetno ušli u svakodnevnicu kao da su oduvijek prisutni u međusobnoj komunikaciji. To je veliki uspjeh tečaja kao i brojna prijateljstva koja su ostvarena upravo u Motovunu.

Tea Vukušić Rukavina

tvukusic@snz.hr

Ognjen Brborović

obrborov@snz.hr

Mario Harapin

mario.harapin@hrt.hr

Wounded Healthy Cities

Ratno izdanje Hrvatske mreže zdravih gradova

U lipnju 1992. godine objavljena je publikacija Wounded Healthy Cities ("Ranjeni hrvatski gradovi") s podnaslovom Searching for Health and Human Dignity ("U potrazi za zdravljem i ljudskim dostojanstvom"). Izvještaj Hrvatske mreže zdravih gradova i njezina Suportivnog centra sačinili su Ivana Eterović, Selma Šogorić i Slobodan Lang, a uredio i publicirao John Middleton, uz potporu Inicijativne grupe für Medizinische Hilfe in Kroatien, Hamburg i Sandwell Health Authority and Sandwell Public Health Trust.

Poslije uredničkog uvodnika, u kojem je naglašena posebnost izdanja nastalog u ratnim uvjetima u Hrvatskoj, u publikaciji su izvještaj o aktivnostima Hrvatske mreže zdravih gradova i Suportivnog centra u 1991. i 1992. godini, s aktivnostima u Hrvatskoj, a posebno u Dubrovniku (Andro Vlahušić i Matija Čale), Metkoviću (Asja Palinić-Cvitanić), Osijeku (Tibor Santo i Antun Tucak), Puli (Radoslava Baretta), Rijeci (Iva Josipović), Splitu (Ankica Smoljanović), Zadru (Ivan Stipanov) i Zagrebu (Dubravko Božičević i Vida Zibar), kao i izvještaj o Europskoj mreži zdravih gradova i oblicima pomoći Hrvatskoj u Hamburgu, Nizozemskoj mreži zdravih gradova, Giessenu, projektu Maribor – zdravi

grad, belgijskom Mechelenu, norveškom Sandnesu i danskom Horsensu, iz kojeg se javio novinar Flemming Holm, jedan od najvjernijih prijatelja i poticatelja aktivnosti Zdravoga grada u Hrvatskoj i jedan od prvih sudionika Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja.

Selma Šogorić napisala je tekst naslovljen "Dijalog o ratu u Hrvatskoj", a pri kraju publikacije, oplemenjene potresnim fotografijama ratnih razaranja po hrvatskim gradovima, objavljen je prilog o sastanku europskih eksperata javnog zdravstva održanom od 18. do 24. svibnja 1992. godine u Dubrovniku.

Publikacija je zaokružena osnovnim podacima o Republici Hrvatskoj, njenim značajkama i obilježjima. Važnost je ove publikacije u skretanju pozornosti europske i svjetske javnosti na ratna zbivanja u Hrvatskoj s aspekta javnozdravstvenog djelovanja i poticanju raznih oblika pomoći koja je tih dana bila najpotrebnija. Pokazalo se kako je i u ratnim uvjetima moguće sačinuti kvalitetnu i informativnu publikaciju ako se zna njezin cilj i ako se u njezin nastanak uloži ogroman napor.

Vrijeme i okolnosti nastanka publikacije Wounded Healthy Cities svakako je opravdalo uloženi trud i napor, a još jednom dokazalo moć medija u ostvarenju niza ciljeva i zadataka u hrvatskom putu k neovisnosti i slobodi.

Duško Popović

popovicdj@yahoo.com